

Аргеландеръ най-напрѣдъ избралъ петстотинъ звѣзды, на кои-то мѣста-та были опредѣлены съ всичка вѣзможна точность отъ неговы-тѣ прѣшественници. Той прѣдпочель таквици звѣзды, кои-то были по-много време наблюдаваны. Слѣдъ това той самъ опредѣлилъ новы-тѣ мѣста на всички тѣзи звѣзды и като ги сравнява съ прѣдишны-тѣ, опредѣлилъ направлениe-то, по кое-то са движали звѣзды-тѣ и скорости-тѣ на тѣхно-то движениe. Жгли-тѣ, кои-то са образуватъ отъ меридіана и линій-тѣ, по кои-то са движжатъ всички тѣзи звѣзды, были намѣрены чрѣзъ наблюденie; и за това ный ще ги наричамы **наблюдаемы жгли** на посока-та. Послѣ това лесно са исчисляватъ направлениe-та, по кои-то звѣзды-тѣ ще показватъ, че са движжатъ, ако тѣхно-то движениe са произвожда отъ движениe-то на слѣнчова-та система.

Да прѣдположимъ, н. пр., че слѣнце-то, съ всички-тѣ си планеты, са нося право къмъ сѣверния небесенъ полусъ; тогазь ще ни са стори, че всички звѣзды са движжатъ къмъ Югъ. При това звѣзды-тѣ, кои-то сѫ на екватора, ще са движжатъ съ най-голѣма скоростъ; а тѣзи, кои-то сѫ най-близо до сѣверния полусъ, ще ни са струва, че са отдѣлятъ една отъ друга, но тѣй, що-то отстаждванiе-то имъ отъ самия полусъ ще става сравнително по-полегка. За да объяснимъ това още по-добрѣ, нѣка си въобразимъ, че тѣзи стая е пробита на всякадѣ, тѣй що-тооко-то на наблюдателя, кой-то са намѣрва вхтрѣ въ нея и въ сама-та й срѣда, да може да вижда всяка звѣзда на небе-то прѣзъ дупки-тѣ. Да си прѣдставимъ, че прѣзъ всяка отъ тѣзи дупки минува по единъ желѣзенъ прѣтъ и че всички прѣти съ вхтрѣшни-тѣ си крайща са срѣщатъ въ срѣдата на стая та, а вѣншины-тѣ имъ крайща сѫ насочены къмъ звѣзды-тѣ. Най-послѣ, да си прѣдположимъ още, че на прѣти-тѣ отвѣнь стая-та сѫ прикрѣпены позлатени топчета, кои-то да прѣдставляватъ звѣзды-тѣ. Като уловимъ съ рѣка вхтрѣшни-тѣ крайща на всички-тѣ прѣти, да по-мѣстимъ точка-та, въ коя-то тѣ са съединяватъ, по направлениe къмъ сѣверния полусъ, и да гледамы въ сѫщо-то врѣме движениe-та на топчета, кои-то са намѣрвать на вѣншины-тѣ крайща на прѣти-тѣ. Ный ще видимъ, че топче-то, кое-то прѣдставлява сѣверна-та полярна звѣзда, едвамъ ще са мрдне отъ мѣсто-то си, защо-тооко-то ни е обирнжто право къмъ него. А топчета-та, кои-то прѣдставляватъ звѣзды-тѣ що сѫ на екватора, и на кои-то прѣти-тѣ сѫ перпендикулярни къмъ направлениe-то, по кое-то са движе централна-та точка, бѣрже ще са движжатъ къмъ Югъ. Веднажъ като си освоимъ тѣзи идея, ный лесно ще можемъ да направимъ приложенie.

Зрителни-тѣ зари, кои-то сѫ насочены къмъ звѣзды-тѣ, прѣдставляватъ горѣноменати-тѣ желѣзни прѣти и, тѣзи зари, като са съсрѣдоточени въоко-то на наблюдателя, пренасятъ са напрѣдъ поради постѣнательно-то движениe на слѣнце-то въ пространство-то. Азъ прѣдположихъ, че система-та са движе право къмъ сѣверъ; но ако прѣдположимъ, че това движениe става по друга нѣкоя посока, то лесно може да са исчислятъ измѣнениe-та, кои-то ще произлѣзжатъ отъ него. Като разумѣвамы тѣзи прѣдварителни положениa, ный можемъ да слѣдвамы Аргеландера въ неговы-тѣ изслѣдванія.